

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/1998 vp

Hallituksen esitys tilastolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä lokakuuta 1998 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen tilastolain muuttamisesta (HE 175/1998 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Miliza Vasiljeff, valtiovarainministeriö
- hallintopäällikkö Anna-Leena Reinikainen, Tilastokeskus..

Lisäksi sisäasiainministeriö ja kauppa- ja teollisuusministeriö ovat antaneet kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tilastolakeja. Lakiin lisättäisiin säännös julkisia palvelutehtäviä hoitavien tiedonantovelvollisuudesta. Julkisia palvelutehtäviä hoitavien tiedonantovelvollisuus koskisi tietoja niiden taloudesta, tuottamista palveluista sekä toiminnan edellyttämistä voimavaroista ja niiden käytöstä. Lisäksi ehdotetaan, että konserneja koskevat keskeiset tiedot olisivat julkisia samalla tavoin kuin konsernin osina toimivien osakeyhtiöiden tiedot ja

julkisten palvelujen tuottamista koskevat tiedot samalla tavoin kuin valtion ja kunnallisten viranomaisten toimintaa kuvaavat tiedot. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös Euroopan yhteisön tilastotointa koskevien direktiivien täytäntöönpanoa selkeyttävä säännös. Muutoksenhakumenettely ehdotetaan muutettavaksi hallintolainkäyttölain mukaiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Hallituksen esitykseen sisältyvän 21 §:n mukaan tilastoviranomaisella on oikeus saada pääsääntöisesti tiedot maksutta. Poikkeuksena tästä ovat massaluovutukset, joista tilastoviranomainen on velvollinen korvaamaan tietojen luovuttamisesta aiheutuneet erilliskustannukset. Mainittakoon, että Tilastokeskukselle Väestörekis-

terikeskus luovuttaa vuodessa monia miljoonia tietoyksiköitä. Yksittäiset poiminat tilastoviranomaiselle on tehty maksutta.

Väestörekisterikeskus ostaa väestötietojärjestelmän käyttö- ja tekniset tietopalvelut tietotekniikka-alan yritykseltä. Väestörekisterikeskus on nykyisin perinyt Tilastokeskukselta keskuksen ostopalveluista aiheutuneet tiedon väestötietojärjestelmästä irrottamisen tai poimisen kustannukset. Toisin sanoen vain ne kustannukset, jotka väestörekisterikeskus joutuu suorittamaan ulkopuoliselle yritykselle. Sen sijaan valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisia väestörekisterikeskuksen välillisiä ja yleishallinnollisia kustannuksia ei ole Tilastokeskukselta peritty.

Hallituksen esityksen perustelujen ja edellä mainitun säännösehdotuksen mukaan mainittua käytäntöä on tarkoitus jatkaa. Massaluovutuksesta voitaisiin periä siitä välittömästi aiheutuvat erilliskustannukset, kuten tiedon irrottami-

sen ostopalvelukustannukset. Sen sijaan yleiskustannuksia ei perittäisi.

Valiokunnalla ei ole huomauttamista mainittuun säännökseen. Valiokunta haluaa kuitenkin korostaa sitä, että on välttämätöntä, että Väestörekisterikeskus voi periä asianomaisen poiminnan tai otannon tai muun massaluovutuksen tuottamisesta välittömästi aiheutuvat erilliskustannukset, koska Väestörekisterikeskus on nettobudjetoitu valtion virasto.

Edellä lausuttu koskee luonnollisesti myös muuta tiedonluovuttajaa, kun kyseessä on massaluonteisen tietoaaineiston luovuttaminen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Kaarina Dromberg /kok
jäs. Ulla Juurola /sd
Timo Järvilahti /kesk
Reijo Kallio /sd
Toimi Kankaanniemi /skl
Juha Karpio /kok
Valto Koski /sd
Osmo Kurola /kok

Pehr Löfv /r
Hannes Manninen /kesk
Jukka Mikkola /sd
Tuija Pohjola /sd
Veijo Puhjo /va-r
Erkki Pulliainen /vihr
Aulis Ranta-Muotio /kesk
vjäs. Seppo Kanerva /kok.